

ETIČKI KODEKS DOBRE NAUČNE PRAKSE

U traganju za naučnom istinom primenom najviših profesionalnih standarda u nastavi i istraživačkom radu, nastavnici i saradnici Pravnog fakulteta Univerziteta Union u Beogradu, oslojeni na svoj bazični Etički kodeks, usvojili su na sednici Nastavno-naučnog veća, 1. oktobra 2013. godine,

ETIČKI KODEKS DOBRE NAUČNE PRAKSE*

Deo prvi

PRINCIPI

Kanon 1.

Budi odgovoran

Uvažavaj sva naučna dostignuća i primenjuj najbolju metodologiju rada, uz razložnu kritičku opreznost, kako bi ostvario rezultat u proveri dostignutog ili iskoračenju od dostignutog.

Kanon 2.

Budi pošten

Odnosi se iskreno prema sebi i saradnicima u procesu istraživanja, analiza i zaključivanja, a kloni se prevara, imputiranja, falsifikovanja, plagiranja, sukoba interesa i drugih nedoličnih postupaka ili stanja.

Kanon 3.

Budi savestan

Drži se striktno projektnog zadatka, vodi i brižljivo čuvaj evidenciju istraživačkih procedura, podataka i rezultata i učini ih dostupnim javnosti, ako za to ima interesa.

* Autori prof. dr Zoran Ivošević i prof. dr Zlatko Stefanović

Kanon 4.

Budi korekstan

Postupaj uredno, ispravno i otvoreno dok istražuješ, ali i kad obzna-
njuješ rezultate istraživanja.

Kanon 5.

Budi doličan

Uzdržavaj se od svakog postupka koji je nedoličan ili ostavlja takav
utisak, kao i od postupaka koji izazivaju podozrenje, podstiču sumnju, sla-
be pouzdanje ili na drugi način narušavaju poverenje akademske zajednice.

Kanon 6.

Poštuj saradnika

Ceni saradnika i njegov doprinos kvalitetu i rezultatima istraživanja.

Kanon 7.

Poštuj mladost

Imaj obzira prema mlađom saradniku, naročito studentu, i podrži ga
u nastojanju da unapredi istraživački talenat i svoje sposobnosti.

Kanon 8.

Poštuj ličnost

Štiti poverljivost podataka o ličnosti u istraživačkoj građi.

Kanon 9.

Poštuj sponzora

Uvažavaj finansijera i pokrovitelja istraživačkog projekta.

Kanon 10.

Poštuj Kodeks

Sledi Kodeks jer tako doprinosiš i svom ugledu.

Deo drugi

UPOJEDINJAVANJE

1. Odgovornost

Istraživač, posebno nosilac posla, odgovoran je da istraživanje bude u skladu sa uslovima i ciljevima projekta, da se finansijska i druga sredstva koriste namenski, da izveštaji budu naučno utemeljeni i dostavljeni na vreme, kao i da se njima ne povređuju prava autorstva i intelektualne svojine.

Istraživanje treba da bude otvoreno prema stručnoj i opštoj javnosti.

2. Poštenje

Istraživač je dužan da ne prihvati učešće u projektu koji vodi stvarnom ili potencijalnom sukobu interesa ili bilo kojoj drugoj nedoličnoj situaciji.

Ako je do sukoba interesa došlo, istraživač je dužan da ga prijavi.

3. Savesnost

Evidencija istraživačkih procedura, podataka i rezultata brižljivo se čuva na sigurnom mestu, po potrebi i u elektronskoj formi.

Rezervne kopije zapisa obezbeđuju se posebnim arhiviranjem na bezbednom računaru.

Rok za čuvanje istraživačkih procedura, podataka i rezultata ne može biti kraći od deset godina.

4. Korektnost

Kao autor istraživačkog rada ne može biti naveden neko ko nije učestvovao i dao doprinos u istraživačkom projektu.

Počasno autorstvo nije prihvatljivo.

Rezultati istraživanja se objavljaju po potrebi i, kada je moguće, u skladu sa sponzorskim ugovorom.

Kašnjenja u objavljuvanju valja izbegavati, osim kada postoje opravdani razlozi.

5. Doličnost

Nedoličnim ponašanjem smatra se svako skriviljeno narušavanje Kodeksa, a naročito postupci kojima se: osujećuje dobijanje dozvole ili zaključenje ugovora za naučno istraživanje; vrši intelektualna i svaka druga

prevara; postupa suprotno etičkim pravilima; neovlašćeno koriste poverljive informacije; izaziva opasnost za ljude, životinje i životnu sredinu; izmišljaju, falsifikuju ili uništavaju podaci; iskrivljuju ili podešavaju lukrativnim interesima rezultati istraživanja; tumače na pogrešan ili nepošten način podaci ili rezultati istraživanja; nepouzdani podaci objavljaju kao pouzdani; nepouzdani izvori podataka koriste kao pouzdani; plagiјat predstavlja kao autorsko delo; lažno citiraju ili pogrešno predstavljaju autori; predstavlja kao autor neko ko to nije; krivotvore i na drugi način zloupotrebljavaju istraživački fondovi; planira ili organizuje istraživačka prevara; navodi drugi da čini prevaru u istraživanju; prikriva ili zataškava prevaru u istraživanju; podstiče na nepoštovanje propisa, posebno o zaštiti zdravlja, životne sredine, podataka o ličnosti i intelektualne svojine.

6. Saradnik

Saradnik u istraživanju radi u timu i doprinosi zajedničkom cilju projekta najviše što može.

7. Mladost

Istraživač koji započinje istraživačku delatnost zaslužuje podršku i pomoć iskusnih kolega, davanjem saveta a po potrebi i kroz odgovarajuću obuku.

Postdiplomska istraživanja vrše se uz stalni nadzor mentora i brigu dekana i prodekanu za nastavu.

8. Ličnost

Istraživač je dužan da štiti dostojanstvo, integritet i privatnost lica koje je bilo pod istraživačkom opservacijom i ne sme da naruši poverljivost njegovih ličnih podataka.

9. Sponzor

Istraživač se odnosi prema finansijeru ili pokrovitelju istraživačkog projekta sa uvažavanjem i poštovanjem.

10. Kodeks

O poštovanju Kodeksa i njegovoj primeni staraju se dekan i prodekan za nastavu.

Svako ko sazna da je Kodeks povređen, dužan je da podnese prijavu dekanu koji će je, u saradnji sa prodekanom, uzeti u razmatranje.

Ako se posle izjašnjavanja prijavljenog i utvrđivanja činjenica nađe da je Kodeks povređen, dekan izriče opomenu ili javnu opomenu, a ako postupak prijavljenog predstavlja i povredu radne obaveze, dekan može izreći i odgovarajuće pravne sankcije.

Uputstvo za upotrebu Kodeksa

Prvi deo Kodeksa je nepromenljiv i njegovi kanoni deluju izvornom snagom principa.

Drugi deo Kodeksa je promenljiv, pa će se precedentno dopunjavati upojedinjavanjem principa.

Predsedavajući

Nastavno-naučnog veća

Dekan